

Izvor: *Politika*, 3. april 2011.

FINANSIJSKA GIMNASTIKA ZA MMF I SINDIKATE

Visok porast zarada može da se omogući samo uz pomoć veće inflacije, ocenjuju stručnjaci

Mokra Gora – Moguće je da će vlast naći način da finansijskom gimnastikom ispuni dva potpuno suprotna obećanja: jedno dato Međunarodnom monetarnom fondu, a drugo sindikatima. Ovo bi mogao da bude zaključak rasprave koja se na „Vivaldi menadžerskom forumu“ podela među stručnjacima mesečnog biltena „Makroekonomske analize i trendovi“ (MAT). Visok porast zarada može da se omogući samo uz pomoć veće inflacije, smatra Vladimir Vučković, urednik MAT-a.

Podsećanja radi, pre nešto više od mesec dana Vlada je na kraju sedme revizije sporazuma sa MMF-om dogovorila da ukoliko viška sredstava u kasi bude da će on biti iskorišćen isključivo za isplatu jednokratne pomoći penzionerima i zaposlenima u javnom sektoru, a ne za povećanje primanja. Međutim, ministar prosvete i premijer nedavno su sa prosvetarima potpisali suprotan sporazum koji predviđa da će povećanje biti veće od planiranih 7,2 odsto za ovu godinu.

– Vlada zaista igra žmurke sa sindikatima i MMF-om – ocenjuje Vladimir Vučković. – Mi još nismo videli taj sporazum sa prosvetarima, ali ono što je u javnosti moglo da se čuje jeste da će rast primanja u prvom tromesečju biti veći od planiranih 2,95 odsto i 7,2 odsto na godišnjem nivou. Međutim, fiskalna pravila uneta u Zakon o budžetskom sistemu jasno kažu da će povišice u prvom kvartalu biti jednake tromesečnoj inflaciji. A inflacija će zasigurno bitiveća od 2,95 odsto. Na taj način neće biti prekršeno fiskalno pravilo, a i izaći će se u susret zahtevima sindikata preko inflacije. Međutim, pitanje je da li želimo da nominalni rast zarada i penzija pojede realan – upozorio je Vučković, koji je inače član Fiskalnog saveta.

On podseća da je Ministarstvo finansija nedavno objavilo da rast plata i penzija ne može biti veći od 2,95 odsto jer novca u kasi nema. Međutim, i to je kršenje fiskalnih pravila, nije dobro ni da povišice budu manje od obećanih, smatra Vučković.

– Najbolje je poštovati zakon – sugerisao je on.

Prema oceni Miladina Kovačevića, saradnika MAT-a, prostora za dodatno linearno povećanje primanja nema, bez obzira na to što svi imamo subjektivni utisak da su nam plate male. Jer ove godine nas, po zakonu, čekaju još dva povećanja plata i penzija. Prvo u aprilu i to za iznos tromesečne inflacije, a drugo u avgustu za šestomesečni rast cena i polovinu realnog rasta bruto domaćeg proizvoda u prošloj godini.

Ivan Nikolić, saradnik MAT-a, upozorava da je igra sa inflacijom vođena i u prethodnom periodu.

– Pozicija ministra finansija je uvek lagodnija kad je inflacija veća. Kad rasta cena nema, ili kad je inflacija na minimumu, rashodi moraju da budu na realnim osnovama. Što znači da ministar finansija mora da smanjuje rashode. Ovako, preko igre cena, penzionerima i građanima se isplaćuju povišice, dok se realna vrednost gog novca obezvređuje. To u velikoj meri generiše pad standarda koji je prisutan. Mi godinama imamo inflaciju od osam do deset odsto koja najviše pogađa one koji najmanje imaju – zaključuje Nikolić.

A. Nikolić